

内蒙古防沙治沙 主要政策 法规 总体战略

内蒙古横跨东北、华北、西北地区，是黄河、辽河、嫩江等河流的上中游或源头，生态区位十分重要。同时，也是全国土地沙化最严重的省区之一，境内有巴丹吉林、腾格里、乌兰布和、库布齐四大沙漠和毛乌素、浑善达克、科尔沁、呼伦贝尔四大沙地以及阴山北麓大面积严重风蚀沙化的土地，分布于全区12个盟市的90个旗县(市、区)，面积达41.47平方公里，占全区国土总面积的35.05%。

Өвөр монгол ь зүүн хойт, хуа бэй, зүүн хойтыг, хөндлөн алгасаж, хатан гол, ляохэ, нун мөрөн зэрэгийн дээд дүнд урсгалын буюу эхэнд байдаг чухал байршилтай. Мөн цөлжилт хамгийн их талбайтай, хил дотороо Баданжаран, Тэнгэр, Улаанбөх, КУПЧИ дөрбөн том элсэн цөлтөй бөгөөд Мууус, Хулан дага, Хорчин, Хулун буйр зэрэг том элсэн газар, ба Монь уулын умартын салшинд идэгдсэн газар байдаг, бүх ороны 12

,90 ↑

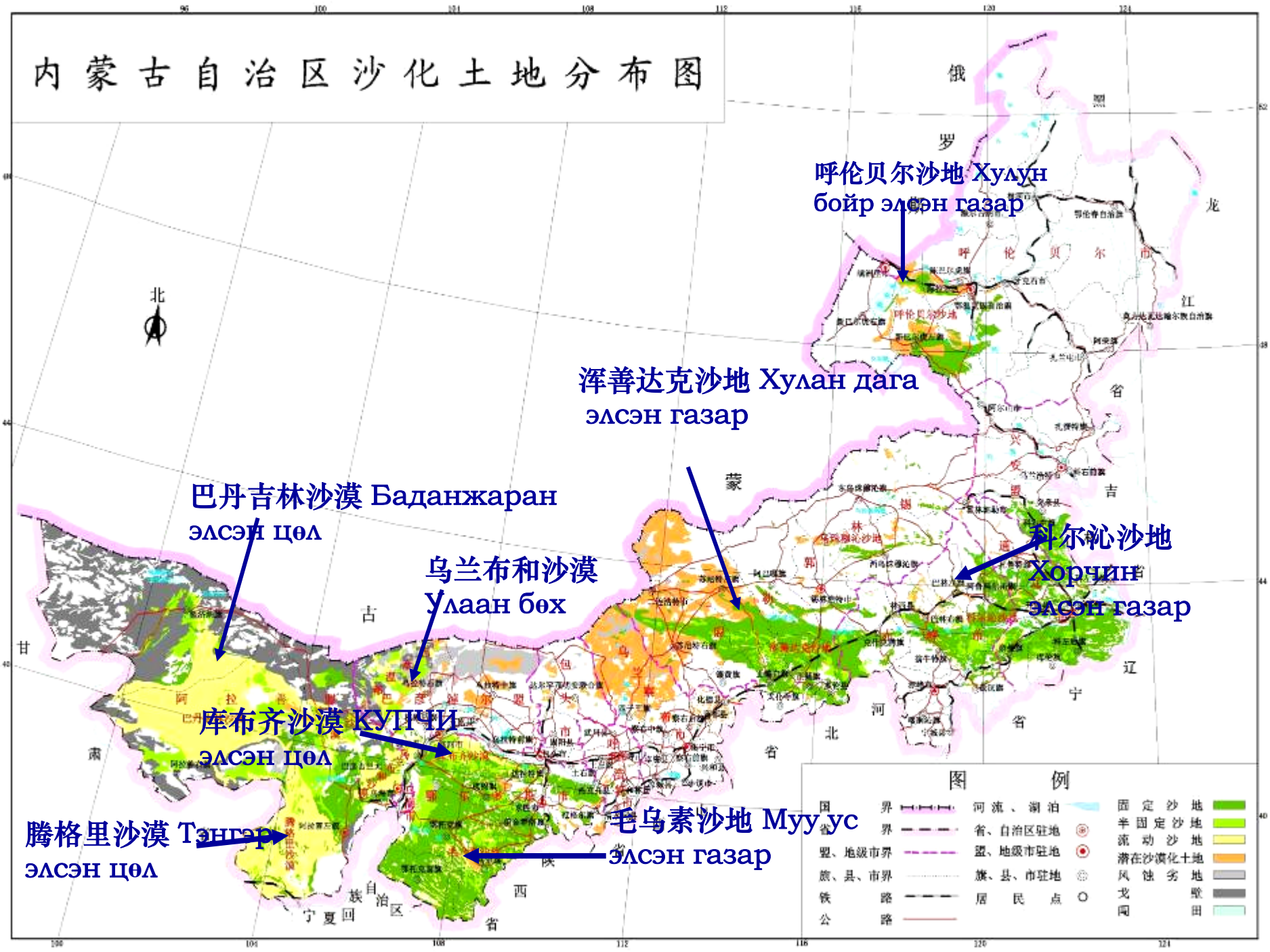
41.47kb,km ,

ү

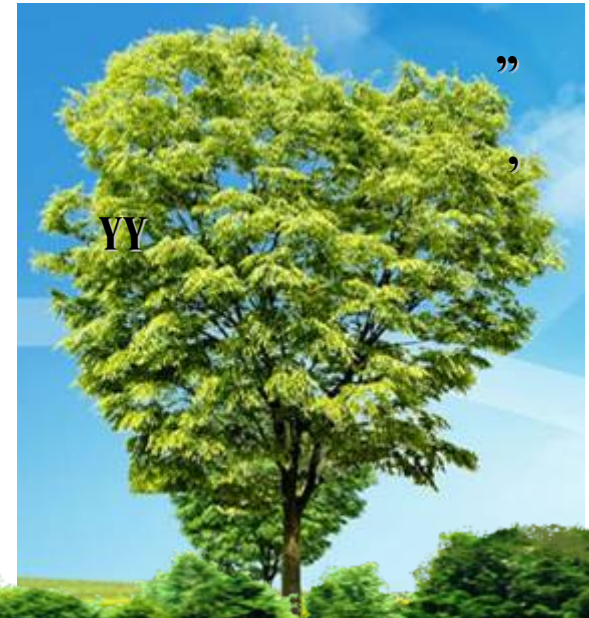
35.05%

..o

内蒙古自治区沙化土地分布图

长期以来，全区各级党委、政府始终高度重视防沙治沙工作，确立了“把内蒙古建设成为我国北方最重要的生态屏障”战略目标，把生态建设作为最大的基础工程，把防沙治沙作为生态建设的重中之重。 Урт хугцаагаас нааш өөртөө засах ороны намын хороо, засагийн газср элс засах ажиллагааг дээд хэмжээгээр чухалчлан “Ө ө

一、内蒙古防沙治沙主要政策措施

Өвөр монголын элс засах,
хамгаалах чухал бодлого

为引导沙区群众积极参与防沙治沙,在认真贯彻落实国家有关防沙治沙方针、政策、法律、法规的基础上,结合我区实际,制定了一系列切实有效的政策措施。1997年,自治区党委、政府就做出了《关于加快沙区山区生态建设步伐的决定》,2008年自治区人民政府做出了《内蒙古自治区人民政府关于切实加强防沙治沙工作的决定》。

Ард иргэдыг зохион байгуулан элс засах, элс хамгаалах ажиллаганд оролцуулаж, улсын холбогдол бүхүй бодлого, хууль, эрхзүйн суурин дээр, өөртөө засах ороны байдалдаа уялдуулан системчилсэн бодлого боловсруулсан байна.

1997

《

,

Y

》, 2008

Өө өө

《 Ө Ө -

,

ө YU

》

(一)防沙治沙资金投入政策

1、防沙治沙实行多层次、多渠道、多形式的投入机制，国家投入和地方投入相结合，政府组织与社会参与相结合，鼓励单位、企业、个人承包沙化土地，开展防沙治沙。

2、旗县以上各级人民政府将防沙治沙资金纳入同级财政预算。

Нэг элс хамгаалан, засах хөрөнгө оруулалтын тухай бодлого

1. ,
Ү ,
Ү ,
2.

, 0 0 0
0 0 00 .

3、在安排农业综合开发、生态移民、扶贫开发、水利和水土保持建设、草原建设、农林牧业产业化等项目按照总体规划，优先向沙区倾斜，同时安排一定资金用于防沙治沙。将沙区防沙治沙机械购置列入国家农村机械补贴范围。

4、积极引导社会资金，扩大利用外资规模，拓宽筹资渠道，增加防沙治沙投入。

3. Т а р и л а н, м а л а ж а х ү й, я д үү р а л ы г т э т г э х, у с б о л о н х ө р с х а м г а а л а х б а й г у у л а л т, т а л г а з а р ы н б а й г у у л а л т з э р э г т ө с ө л н ь э л с э р х э г н у т а г д х а н д үү л а н, з о х и х х э м ж э э н и й х ө р ө н г ө о р у у л а л т х и й с э н б ө г ө ө д, э л с з а с а х, х а м г а а л а х а ж и л л а г а з о х и о н б а й г у у л с а н б а й г у у л а г д т э т г э м ж ү з үү л с э н.

4. Н и й г э м ы н х ө р ө н г и й г т а т а н, г а д а а д х ө р ө н г ө о р у у л а л т ы г з ш и г л а н ү й л а ж и л а л г а я в у у л с а н б а й н а.

(二)防沙治沙金融支持和税收优惠政策

- 1、认真贯彻落实国家和自治区关于防沙治沙的一系列优惠政策。扩大面向中小企业和农牧户的治沙小额信贷和联保贷款。
- 2、允许治沙权利人依法以林地、林木、草原使用权作为抵押，申请银行贷款。
- 3、单位和个人进行防沙治沙及相关经营活动，符合国家现行税收优惠政策规定的，在建设期免征各项行政事业收费，经营期免征或减征有关行政事业收费。

(Хоёр) Элс засан, хамгаалах хөрөнгө оруулалтын дэмжилгээ болон хөнгөлттэй бодлого

1. Улс болон өөртөө засах ороны элс засах, хамгаалах ажилын систем члсэн бодлогийг сайн нэвтрүүлнэ. Дүнд жижиг ай ахуйн нэгж болон тариачин малчин д элс засан хамгаалах хөрөнгөөр туслана.
2. Элс засах бүй байгуулага болон хувь хүн засаж байгаа газара а барьцаанд өгч бакнаас эла засах хөрөнгө зээл авч болно.
3. Байгуулага, аж ахуйн нэгж уудын үйл ажиллага нь хуулын дагуу байха хэрэгтэй бөгөөд энэ хугцаанд татвараас чөлөөлнө.

(三)支持和促进社会防沙治沙事业发展政策

- 1、鼓励和支持各种社会主体投资防沙治沙事业和发展沙产业，允许跨所有制、跨行业、跨地区经营。
- 2、在旗县防沙治沙工程项目规划区内开展防沙治沙，经旗县级以上林业行政主管部门检查验收合格的，享受国家防沙治沙工程项目的资金补助。
- 3、一次性治沙 公顷以上的治沙造林大户，所在旗县优先让其享受生态重点工程国家资金补助。

Г у р а в . Н и й г э м ы н э т г э д ы н э л с з а с а х ,
х а м г а а л а х а ж и л л а г а н и й х ө г ж и л т ы н
б о д л о г о

1.

О р о н н у т а г и й н э л с з а с а х а ж и л ы н т ө с ө л ы н
х ү р э э н д ү й л а ж и л л а г а я в у у л а х , О р о н
н у т а г и й н д э э д д э с ы н б а й г у у л а г а н и й
ш а л г а л т а н д т э н ц а э н б а й г у у л г а н ь у л с ы н
т ө с л ы н т э т г э м ж и й г о л ж б о л н о .

3. Н э г у д а а 30

ҮҮ

4、在条件较好的沙化土地治理利用区内，企业、个人投资营造的防护用材兼用林，达到成熟龄后，在不影响区域内防护效益的前提下，各级人民政府按照相关规定，有计划地合理利用。

5、征占用沙化土地和治理后的沙化土地，征占者要给予治理者合理的经济补偿，切实保障治理者的合法权益。

4. Сайн нөхцөлтэй элс ашиглан засах бус нутагд аж аүйн нэгж, хувь хүн хөрөнгө оруулан хамгаалалтын материал нь нэлээн сайн боловсурсон байдал д эл дэсын засаг захиргаа холбогдол бүхий тогтоолыг үндэслэн төлөвлөгөөтэй гаар газар ашиглаж болно.

5. Элсэн газарыг эзэлсэн тохиолдолд эзэлсэн этгээд нь засаж байгаа хүнд тогтсон хэмжээний нөхвөр мөнгө төлөн элс засаж байгаа хүний эрх ашигийг батлана.

二、内蒙古防沙治沙主要法规

长期以来，我区把涉及生态保护和建设、防沙治沙地方性法规、地方性规章的制定作为立法的重点，为扎实推进生态建设和防沙治沙提供法律保障。

Хоёр. Өвөр монголын элс засах элс хамгаалах гол хууль
Манай орон экологийн хамгалалт болон байгуулалт, элс засаж, хамгаалах ТОГТООЛ ҮГ ЧУХАЛЧЛАН хууль ТОГТООХ ҮНДЭСЛЭЛ болгож, элс засах ажиллагад эрх зүйн баталга хангаав.

(一)自治区人大常委会于2004年7月31日内蒙古自治区第十届全国人民代表大会常务委员会第十次会议通过《内蒙古自治区实施〈中华人民共和国防沙治沙法〉办法》，自2004年9月1日起施行。

(нэг) Өөртөө засах ороны ардын байнгийн хурал2004 оны 7 сарын 31 ний өдөр ӨМӨЗО- ны арван нэгдүгээр удааний ардын төлөөлөгчидын их хуралын арвадугаар

хуралдаан нь 《 Ө Ө (- 》 2004

9

1-

ҮҮ

.

一是规定了建立行政领导防沙治沙任期目标责任考核奖惩制度；

Засгийн удирдалга ажилын байрандаа
байх үедээ хийсэн ажилыг шалган,
яллагч арга тогтоох

二是规定了防沙治沙实行统一规划；

Элс засах ажилын нэгдсэн төвлөлтөгөө
гаргасан.

三是具体规定了对土地沙化预防开展土地沙化监测、严格控制防风固沙林网和林带的更新采伐、建立封禁保护区、加强水资源的配置和管理、加强草原管理和建设等保护和管理制度；

Элс хзасах
ажиллагчийн ажилын турам гаргасан.

四是规定了沙化土地治理制度，除规定了政府的治理责任外，分别规定了公益治沙、群众治沙、部门单位责任治沙和营利性治沙四种类型的治理，并规定了相应的管理制度和优惠政策；

Элс эрхэжсэн хөрсний хамааралтын
турэм гаргасан.

五是规定了违反该《实施办法》的相关法律责任。

Энэхүү турэмыг зорчсон хуулийн
хариуцалга тогтоосон байна.

(二) 2005年1月1日修定施行了《内蒙古自治区草原管理条例》，2006年5月1日修定施行了《内蒙古自治区草原管理条例实施细则》。新的草原管理条例和实施细则依据《中华人民共和国草原法》，把草原生态环境的保护放在首位，加大了草原保护力度。

2005 оны 1 сарын 1- ний өдөр 《 Ө Ө -
》

Үү . 2006 оны 5 сарын 1- д 《 Ө Ө -

》 ийг гаргасан, энэ нь
《 -
》

Ү .

一是规定了草畜平衡制度；

Өвс малын тэнцүрын турэм гаргасан.

二是规定了草原濒危野生植物的保护制度；

Хөдөөгийн ховордсон амитаний
хамгаалалтын турэм

三是具体规定了对严重退化、沙化、盐碱化草原及生态脆弱区的草原实行禁牧、休牧制度；

Муудсанталыг сэргээх турэм.

四是对采集、加工、运输、收购和销售发菜的违法行为，要求草原监理、公安、环境保护、工商、交通、林业等部门依据职权进行严格查处；

Хуулиас зөрцөгсөдыг яллах турэм.

五是针对自治区草原生态环境脆弱，破坏容易恢复难的实际情况，根据环境保护法和环境影响评价法的有关规定，增加了环境影响评价的内容，规范了草原生态环境保护。

(三) 我区有400多万公顷湿地，在全国湿地面积中排第三位，针对我区湿地保护工作的实际，自治区的人常委会于2007年5月31日审议通过了《内蒙古自治区湿地保护条例》，通过立法加强我区的湿地保护，维护湿地生态功能和生物多样性，提高生态自我修复能力，促进湿地资源的可持续利用。 Манай орон 4

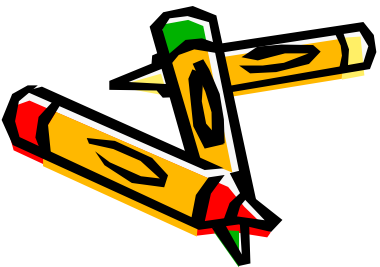

(四)自治区政府于2007年出台了《内蒙古自治区退耕还林管理办法》。办法以改善自治区生态环境和维护退耕还林者的合法权益为目的，以国务院《退耕还林条例》为依据，规范了退耕还林活动的具体程序，从总体规划、实施方案、作业设计、造林管护、检查验收、资金补助等环节，将退耕还林工程各项管理工作以政府规章的形式固定下来。

Өөртөө засах ороны засагын газар
《 Ө Ө -
YY 》

三、内蒙古防沙治沙总体战略
Өвөр монголын элс
засах, хамгалах ерөнхий
стратег

我区防沙治沙总体战略：坚持“统一规划、分工负责，因地制宜、综合治理，防治并重、治用结合，突出重点，讲求实效”的治理原则，在各级党委政府的领导下，依靠广大群众，动员全社会力量，自力更生、艰苦奋斗，有组织、有计划、有步骤，坚持不懈地防沙治沙，努力改善沙区脆弱的生态状况，做到防、治、用结合，治理一片，巩固一片，见效一片，把我区建设成为北方重要生态屏障。

①

(一) 实施分区治理战略

Бус нутаг хуваан хамарах стратег **针对沙化土地范围广、类型多的实际，实施分类施策、分区治理。以林草植被建设为主体，林业、农牧业和水利措施并重，实行分类指导，综合治理。**

沙漠： ЭЛСЭН ЦӨЛ 以保护原生植被为中心，在极度干旱区和沙漠腹地建立封禁保护区，实施严格的保护措施；在沙漠边缘营造以灌木为主的防风固沙林带，阻止沙漠扩展；保护和扩大沙漠绿洲，抓好绿洲水利建设，实施节水措施，确保生态用水。

沙地： Элсэрхэг газар以林草植被建设为重点，生物措施与工程措施相结合，乔灌草、造封飞、防治用相结合，分区治理，分步实施，科学利用。

草原牧区：

实行以草定畜，
实现草畜平衡，实行禁
牧、休牧、划区轮牧措
施，严防草原沙化、退
化。严重沙化、退化的
草牧场实行退牧还草、
生态移民。

严重风蚀沙化耕地：实施退耕还林还草，旱作、沙质耕地推广留茬免耕。在农牧交错带主要是转变生产经营方式，调整农牧业结构，大力植树种草，实施舍饲禁牧，建立农林牧复合生态系统。

(二) 实施重点工程带动战略

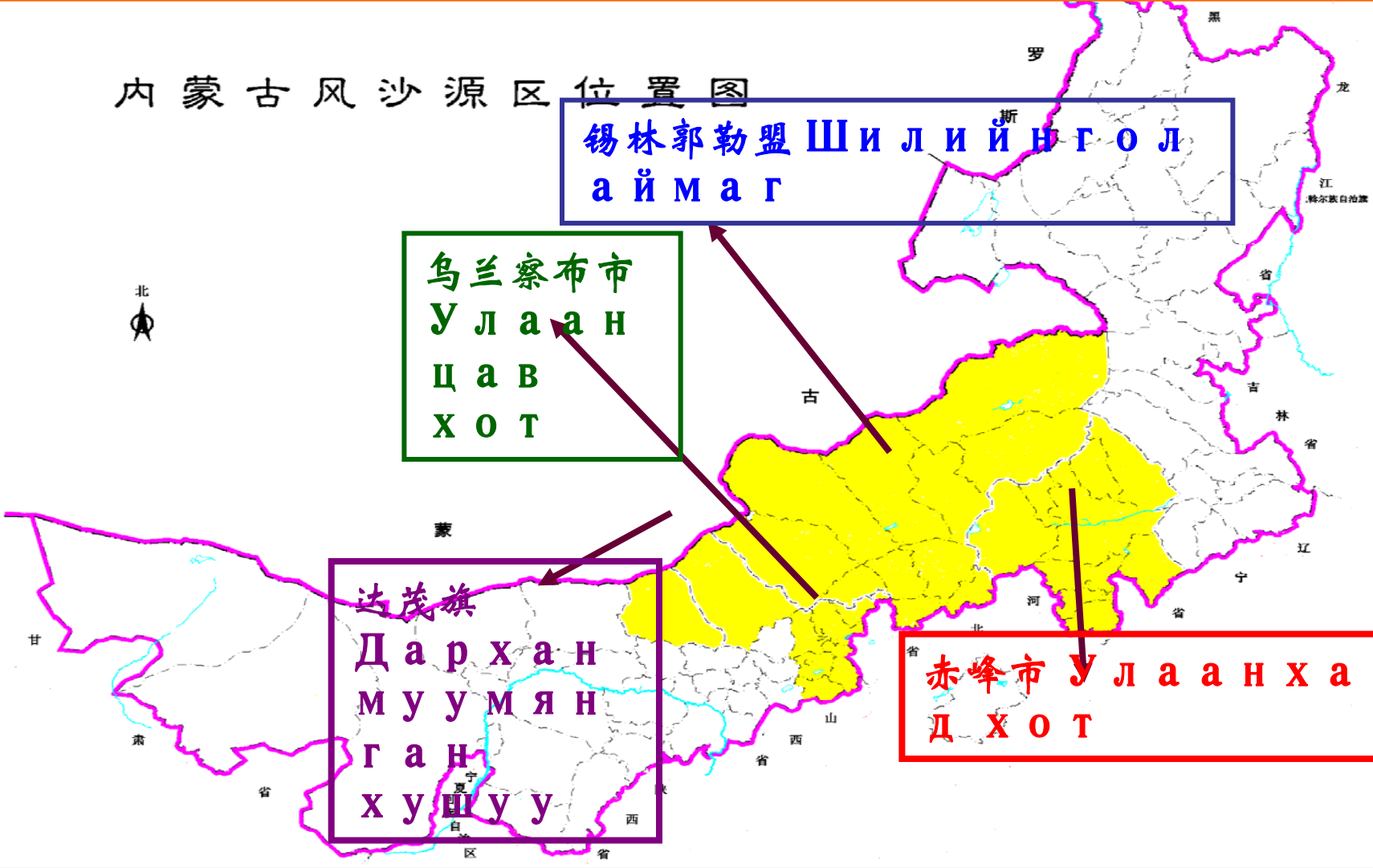
以国家实施的生态建设重点工程为支撑，进行科学布局，合理确定建设内容，点、线、面结合，努力构建功能完备的防护体系。

Хоёр.Голдолготой байгуулажаар дагуулах
стратег

(1) 京津风沙源治理工程。工程范围横跨阴山北麓风蚀沙化类型区、浑善达克沙地和西辽河上游科尔沁沙地等重点治理区。

内蒙古风沙源区位置图

鄂尔多斯市乌审旗
“三北”防护林体系
建设四期工程

(2) “三北”防护林体系建设工程：工程以防沙治沙为重点，工程布局选择半干旱农牧交错区、毛乌素沙地、科尔沁沙地、呼伦贝尔沙地为重点治理区域。

(3) 天然草原保护和建设工程：
草原沙化土地治理主要依托国家退牧还草工程，对沙化、退化草场进行保护和治理。 Байгал ын бэлчээр ыг хамгаалах ажиллагаа

(4) 风蚀沙化耕地治理工程：轻度和中度风蚀沙化耕地采取营造农田防护林、基本农田建设和留茬复耕等农艺措施进行保护性治理。重度风蚀耕地和沙化耕地，适宜采取退耕还林治理措施。

Сал хи элсэнд идэгдсэн
БЭРИЙН БОРООН И ХУУН

(5) 沙化土地封禁保护区工程：将荒漠、沙地生态极度脆弱区划定为封禁保护区，采取封禁措施及生态移民，保护现有林草植被，促进林草植被恢复，遏制沙化土地扩

(6) 生态移民工程：对居住在土地沙化严重地区的农牧民实行有计划、有步骤地异地搬迁，统筹规划建设一批小城镇，以减轻沙区生态压力，依靠自然修复增加植被，巩固治沙成果，促进生态、经济协调发展。

锡盟多伦县生态移民商品一条街

锡盟正蓝旗生态移民商品一条街

锡盟多伦县生态移民迁入区蔬菜种植

锡

锡盟正蓝旗生态移民就业服务站

(7) 防沙治沙示范区建设工程：重点抓好国家防沙治沙示范区建设，通过优化生态建设布局和机制创新、科技创新、制度创新、模式创新等方式，探索防沙治沙多种有效形式及新形势下防沙治沙与后续产业发展、群众脱贫致富相结合的有效途径，以点带面推动全区防沙治沙工作开展。

Элс засах жишиг бүсийн байгууламж

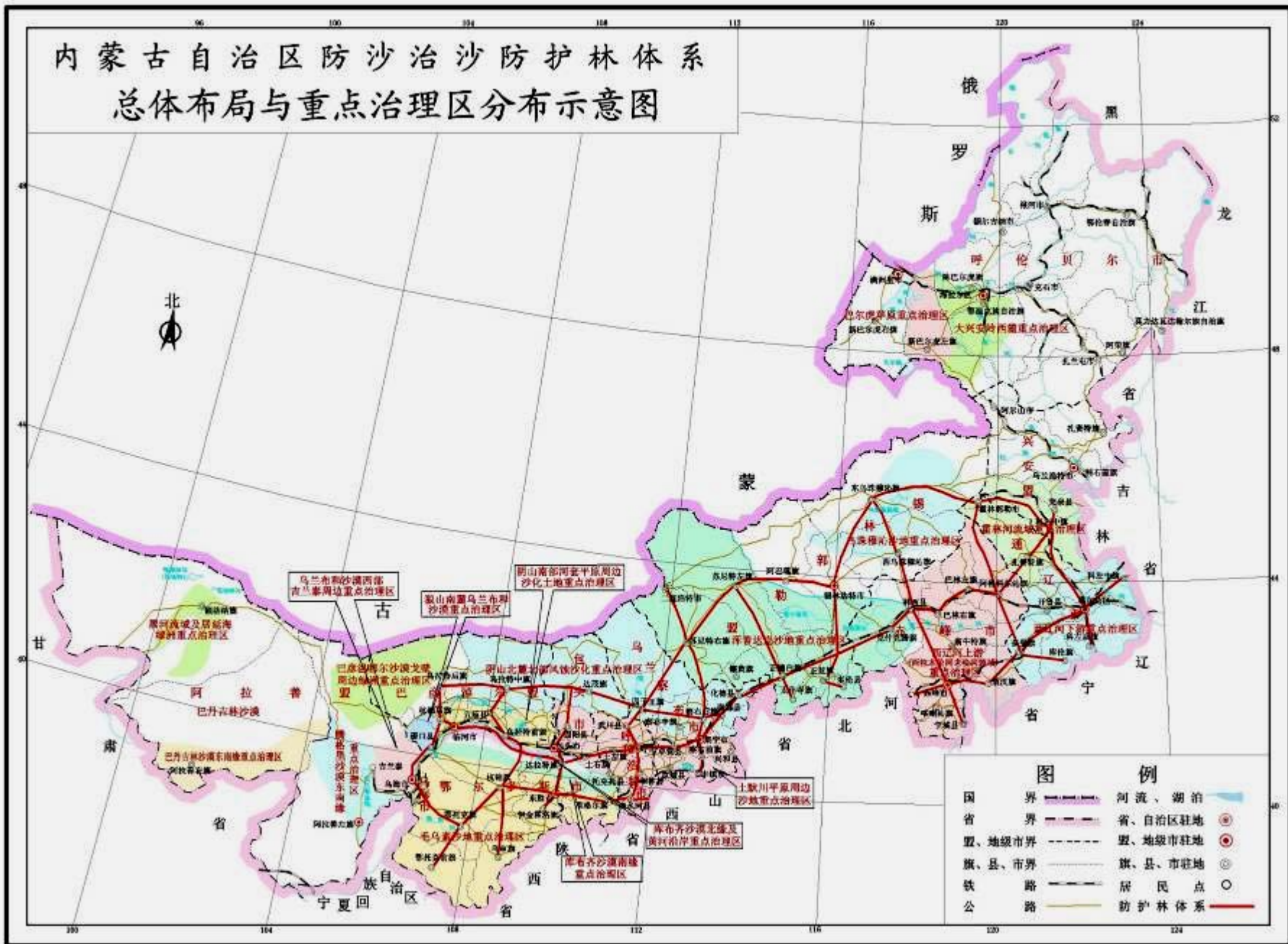
(1) 点布局： 即由全区旗（县、市、区）以上90个城镇组成，依托城区绿化、全民义务植树、部门绿化和生态重点工程相结合，建设城区周围、近郊、远郊协调配置的城市防沙治沙体系。

(2) 线布局： 即依托公路、铁路、河流沿线两侧布设防护林带，形成贯穿全区、纵横交错、区域分割的防护网络。全区共规划“三横十纵”防护网络。

(3) 面布局： 以规划的18个沙化土地重点治理区为面。

内蒙古自治区防沙治沙防护林体系 总体布局与重点治理区分布示意图

(三)实施产业拉动战略

坚持“多采光、少用水、新技术、高效益”的技术对策，坚持“生态优先、科学利用、持续发展”的原则，以高起点、高水平、高效益为目的，以基地化、集约化、市场化为发展方向，鼓励、支持、引导单位、企业和个人参与治沙，兴办沙产业，重点发展灌草加工利用和旅游业，促进沙区农牧民增收。

.

YY

θ

YY

沙产业建设重点主要是：

Y

0 0

1、用材林基地建设：
重点速生丰产用材林基地
和沙区灌木原料林基地。

2、经济林基地建设：重点
建设中小型苹果、山杏、
沙棘、枸杞、葡萄、苹果
梨 等 基 地 。

3、林沙产品加工业：
重点建设木浆造纸、人造板、灌木饲料加工。

Θ ϑ
Y YY
Y

4、林木种苗和花卉业：

YY

重点建设以苗木培育、采种基地和良种基地为主的林木种苗，发展以野生花卉、球根花卉和干花生产为主花卉。

林木种苗

花卉

乌兰察布市丰镇市林草产业

Улаан цав хотын өвсөн аж ахуйлэл

5、生态观光旅游：根据沙区旅游资源特点和分布状况，重点推出沙区旅游。

Y

6、林副产品栽培、采集、加工业

Y YY

Y

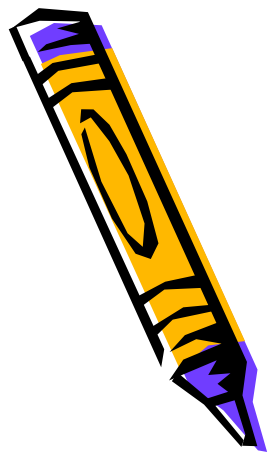
以杏仁、沙棘、葡萄酒、果汁的果品加工业；以山野菜、山野果、食用菌等为主的森林食品采集加工业；以肉苁蓉、锁阳、甘草、麻黄等为主中草药种植与开发业

（四）实施科技支撑战略

Y

围绕防沙治沙中的关键技术，开展多部门、多学科、多层次的技术攻关，重点解决沙生植物选育、沙区植被恢复、困难立地造林、沙生灌木开发利用等防沙治沙中的技术难题，提高防沙治沙科技贡献率。同时认真总结防沙治沙的成功经验，大力推广应用防沙治沙实用技术，加快科研成果转化，提高防沙治沙工作的科技含量。注重培养防沙治沙科技人才，开展多层次培训。鼓励科研人员深入基层进行技术承包，开展技术服务。

乔木型

灌草型

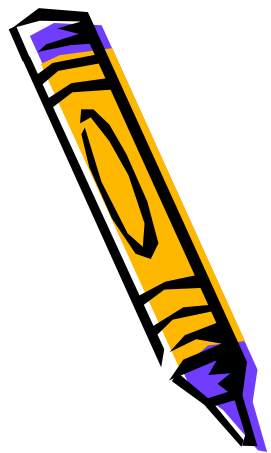
乔草型

(五) 实施植被保护战略

认真做好《中华人民共和国防沙治沙法》和《内蒙古自治区实施 中华人民共和国防沙治沙法 办法》的普及教育工作，提高沙区广大干部群众的法律意识。完善防沙治沙法规、规章，建立沙区自然资源管理、沙化土地使用审批、沙区植被保护利用制度。建立健全防治沙化执法体系，健全监督机制，加强执法监督，规范执法行为，切实保护好防沙治沙成果。积极发展和利用风能、太阳能、沼

等能源，减轻对林草资源的压力。

发放林权证

普法宣传

公益林管护站

森林公安

护林员

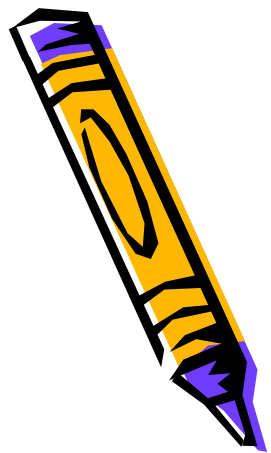
防火

防虫

（六）实施全社会治理战略

实行全区动员、全民尽责、全社会参与，大力开展防沙治沙宣传教育，增强全民的生态保护意识，提高全社会的防沙治沙参与意识。广泛发动社会各界关心和支持防沙治沙事业，特别是充分发挥人民解放军、武警部队、民兵以及工会、共青团、妇联和其他社会团体的重要作用。大力营造激励全社会积极参与防沙治沙的浓厚氛围，对在防沙治沙事业中取得显著成绩的单位和个人，给予表彰和奖励，做出突出贡献的予以重奖。

大宝治沙生态园入口

大宝集团 Д а б а о
г р у п п

群众治沙 Э л с з а с а ж
б а й г а

亿利集团 И Л И
г р у п п

义务植树 м о д
т а р и ж
б а й г а

民兵造林 ц э р э г
м о д т а р и ж
б а й н а

北京军区内蒙古京津风沙源治理商都基地 Бээжин
цэрэгийн дүүрэгийн ӨМ-бээжин,
Тянжин элс засахоуурин газар

谢谢!

